

Y gweithdrefnau ar gyfer
ymchwilio i achosion o dorri
safonau cynnwys ar wasanaethau
darlledu'r BBC a gwasanaethau
rhaglenni ar-alw y BBC

Dyddiad cyhoeddi:

3 Ebrill 2017

Y gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i achosion o dorri safonau cynnwys ar wasanaethau darlledu'r BBC a gwasanaethau rhaglenni ar-alw y BBC

Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu Gweithdrefnau Ofcom ar gyfer delio â chwynion a datrys cwynion (neu ar gyfer cynnal ei ymchwiliadau ei hun) am gydymffuriad y BBC â'r safonau cynnwys sydd wedi cael eu gosod o dan adran 319 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 ("Deddf 2003") a Siarter a Chytundeb y BBC¹. Daw'r Gweithdrefnau hyn i rym ar 3 Ebrill 2017²³.
- 1.2 Mae'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol i Wasanaethau Darlledu Cyhoeddus y BBC yn y DU ("Gwasanaethau Darlledu'r BBC") a Gwasanaethau Rhaglenni Ar Alwad Cyhoeddus y BBC yn y DU ("Gwasanaethau Rhaglenni Ar Alwad y BBC")⁴.
- 1.3 O dan Siarter a Chytundeb y BBC, nid oes gan Ofcom gyloch gwaith i ystyried cwynion sy'n ymwneud â'r World Service ac nid yw'r gweithdrefnau hyn yn berthnasol i ddeunydd sy'n cael ei ddarlledu ar y BBC World Service.
- 1.4 Mae gweithdrefnau sy'n berthnasol i wasanaethau a ddarperir gan gwmnïau darlledu masnachol y BBC a drwyddeddir gan Ofcom a gweithdrefnau sy'n berthnasol i wasanaethau rhaglenni ar alwad masnachol y BBC y mae'n rhaid hysbysu Ofcom amdanynt ar gael ar wahân ar wefan Ofcom⁵. Ar ben hynny, mae gweithdrefnau ar wahân yn berthnasol ar gyfer ystyried cwynion ynghylch Tegwch a/neu Breifatrwydd⁶.
- 1.5 Os teimla Ofcom ei bod yn angenrheidiol gwyro oddi wrth y Gweithdrefnau hyn mewn unrhyw ffordd o sylwedd mewn achos penodol, am resymau sy'n ymwneud â thegwch a/neu er mwyn i Ofcom ystyried cwyn yn briodol neu gynnal ymchwiliad, bydd yn ysgrifennu at y BBC (ac unrhyw bartïon perthnasol eraill) ymlaen llaw yn nodi natur/hyd a lled ei wyriad oddi wrthynt a'i resymau dros wneud hynny.
- 1.6 Oherwydd y bydd deunyddiau sydd ar wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC (o'i gymharu â deunyddiau darlledu) yn aml yn dal ar gael i'w gweld, efallai y bydd perygl o niwed o ganlyniad i dorri safonau cynnwys yn parhau. Un enghraifft o adeg pan

¹ <https://www.gov.uk/government/publications/bbc-charter-and-framework-agreement>

² Efallai fod dulliau eraill o wneud iawn ar gael i'r rheini sy'n cwyno drwy'r llysoedd sifil. Efallai y bydd y rheini sy'n cwyno am gael cyngor cyfreithiol.

³ Diwygiwyd y gweithdrefnau hyn ar 25ain Medi 2023. Mân newidiadau oedd y rhain sy'n gysylltiedig â'r math o ddata personol y mae arnom ei angen pan fydd defnyddwyr yn cyflwyno cwyn i ni.

Gwnaethpwyd diweddariad pellach ar 22 Tachwedd 2024 i gywiro cyfeiriad at weithdrefnau'r BBC ei hun ar dudalen 6.

⁴ Fel BBC iPlayer ac iPlayer Kids (rhaglenni clyweledol a sain).

⁵ <https://www.ofcom.org.uk/cymru/tv-radio-and-on-demand/information-for-industry/guidance/procedures>

⁶ Gweler: <https://www.ofcom.org.uk/resources/documents/tv-radio-and-on-demand/guidance/bbc-broadcast-procedures/Procedures-for-the-consideration-and-adjudication-of-Fairness-and-Privacy-complaints.pdf>

allai felly fod yn briodol gwro oddi wrth y Gweithdrefnau hyn (yn enwedig er mwyn cyflymu'r broses) yw pan fydd achos posibl o dorri'r safonau yn golygu anogaeth (incitement) neu ddiogelu pobl ifanc dan ddeunaw oed, a'r deunydd yn dal ar gael i'w wyllo.

Fframwaith statudol

- 1.7 Mae gan Ofcom ddyletswyddau mewn perthynas â darlledu sy'n cynnwys sicrhau bod safonau ar waith, ar gyfer pob gwasanaeth teledu a radio, sy'n rhoi digon o amddiffyniad i aelodau'r cyhoedd rhag cynnwys deunyddiau sy'n achosi tramgwydd a niwed mewn gwasanaethau o'r fath: adran 3(2)(e) o Ddeddf 2003.
- 1.8 Wrth wneud yn siŵr bod y safonau hyn yn cael eu dilyn, rhaid i Ofcom ystyried yr angen i'w sicrhau yn y ffordd sy'n rhoi'r sicrwydd gorau y ceir lefel briodol o ryddid mynegiant: adran 3(4)(g) o Ddeddf 2003.
- 1.9 Mae gan Ofcom ddyletswydd arall dan adran 319 o Ddeddf 2003 i osod safonau ar gyfer cynnwys rhaglenni sydd i'w cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio sy'n ymddangos i Ofcom fel y rhai gorau i sicrhau "amcanion safonau" penodol. Mae'r amcanion safonau hynny ar gael yn adran 319(2), ac mae'n rhaid i Ofcom sefydlu codau sy'n cynnwys y safonau hyn. At ddibenion y ddyletswydd honno, mae Ofcom yn defnyddio darpariaethau Cod Darlledu Ofcom ("y Cod Darlledu")⁷.
- 1.10 Mae Ofcom yn rheoleiddio'r BBC yn rhinwedd adran 198 o Ddeddf 2003 i'r graddau y mae darpariaeth i wneud hynny wedi cael ei gynnwys yn Siarter a Chytundeb y BBC, Deddf 2003 a Rhan 5 o Ddeddf Darlledu 1996. Mae'r Siarter a'r Cytundeb yn gosod dyletswyddau'r BBC i gydymffurfio â'r Cod Darlledu a phwerau Ofcom i ymchwilio a gorfodi'r BBC i gydymffurfio.
- 1.11 O dan Siarter a Chytundeb y BBC, yn ogystal â gwasanaethau darlledu'r BBC yn y DU, rhaid i wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC gydymffurfio â'r Cod Darlledu i'r graddau y bydd Ofcom yn pennu bod y safonau'n berthnasol i'r hyn a ddarperir gan wasanaethau rhaglenni ar alwad y BBC⁸.
- 1.12 O dan Gytundeb y BBC rhaid i Ofcom lunio a chyhoeddi gweithdrefnau ar gyfer delio â chwynion y mae'n eu cael am y BBC, a'u datrys. Bydd y cwynion a'r ymchwiliadau sy'n ymwneud â'r safonau a ddaw dan y Cod Darlledu (ac eithrio'r rheini sy'n ymwneud â Thegwch a Phreifatrwydd) yn cael eu llywio gan y Gweithdrefnau hyn.
- 1.13 Caiff Ofcom lansio ymchwiliadau ei hun yn ogystal ag ymchwilio i gwynion. Mae'r Gweithdrefnau sy'n cael eu dilyn mewn ymchwiliad sy'n cael ei dywys gan y gŵyn ac ymchwiliad sydd wedi'i gychwyn gan Ofcom yr un fath.

⁷https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0027/95760/Broadcasting-Code-Review.pdf ac eithrio Adrannau Saith ("Tegwch") ac Wyth ("Preifatrwydd") y bydd Ofcom yn eu defnyddio mewn perthynas â chwynion ynghylch Tegwch a/neu Breifatrwydd dan weithdrefnau gwahanol: edrychwch ar baragraff 1.4 uchod.

⁸ Mae gwasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC hefyd yn rhwym wrth ofynion statudol penodol o dan Ran 4A o Ddeddf 2003, gan gynnwys rheolau mewn perthynas â deunydd niweidiol a gosod cynnyrch.

Gweithdrefnau

Cwyno

- 1.14 Fel rheol dylid anfon cwynion am wasanaethau sy'n cael eu darparu gan y BBC (ar wahân i'r rheini sy'n codi materion sy'n ymwneud â Thegwch a Phreifatrwydd) at y BBC⁹ yn y lle cyntaf, gan ddefnyddio un o'r dulliau canlynol:
- Ar-lein yn: <https://www.ofcom.org.uk/cymru/complaints/complain-about-tv-radio-a-website>
- Dros y ffôn ar: 037 0010 0222 neu 037 0010 0212 (ffôn testun)
- Drwy'r post, i: BBC Complaints, PO Box 1922, Darlington DL3 0UR
- 1.15 Fel arfer, dim ond cwyn sydd wedi cael ei hystyried gan y BBC yn gyntaf y bydd Ofcom yn ei derbyn. Mae'r BBC yn ystyried cwynion yng nghyd-destun ei Ganllawiau Golygyddol, sy'n adlewyrchu darpariaethau perthnasol y Cod Darlledu.
- 1.16 Mae modd i unrhyw unigolyn neu gorff sy'n credu bod y BBC wedi methu cydymffurfio â'r Cod Darlledu yng nghyswllt ei wasanaethau darlledu sy'n cael eu hariannu gan ffi'r drwydded a/neu wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC, gyflwyno cwyn i Ofcom yn yr amgylchiadau canlynol.
- a) os ydy'r sawl sy'n cwyno yn anfodlon â'r ffordd mae'r BBC wedi datrys cwyn;
 - b) os ydy'r sawl sy'n cwyno yn credu, ar ôl i'r BBC ddatrys cwyn, y gallai fod yn briodol i Ofcom roi sancsiwn i'r BBC, pan fydd hynny ar gael;
 - c) mae'r BBC wedi methu datrys cwyn yn y cyfnod a nodir yng ngweithdrefnau perthnasol y BBC.
- 1.17 Edrychwch ar baragraffau 1.24 i 1.26 isod i weld y manylion am y cyfnodau sy'n berthnasol ar gyfer cyfeirio cwynion at Ofcom.
- 1.18 Mewn amgylchiadau eithriadol, caiff Ofcom gamu i mewn yn gynharach er mwyn delio â chwyn nad yw wedi cael ei datrys gan y BBC a'i datrys ei hun. Mae amgylchiadau o'r fath yn gallu cynnwys (ond nid dim ond y rhain) Ofcom yn pryderu ynghylch deunyddiau sydd: yn debyg o annog rhywun neu ryw rai i droseddu; a allai achos niwed ariannol neu gorfforol, neu niwed i unrhyw un dan ddeunaw oed; cynnwys pobl ifanc dan 18 oed mewn rhaglen neu gyfres; sy'n codi materion problematig o natur systematig yn y diwydiant darlledu a all effeithio ar y BBC; sydd wedi arwain at gŵyn chwythwr chwiban na fyddai'n briodol efallai i'r BBC ei datrys yn y lle cyntaf¹⁰. Bydd penderfyniad Ofcom i gamu i mewn yn gynt mewn unrhyw gŵyn o'r fath yn dibynnu ar y ffeithiau perthnasol ym mhob achos.
- 1.19 Bydd Ofcom yn ystyried y gŵyn ac ymateb terfynol y BBC iddi gan gyfeirio at y Cod Darlledu. Dyma adrannau perthnasol y Cod Darlledu (<https://www.ofcom.org.uk/cymru/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/broadcast-code>):

⁹ Nid yw'r dull gweithredu 'BBC yn Gyntaf' hwn yn berthnasol i gwynion i'r BBC am Degwch a/neu Breifatrwydd, y dylid eu cyflwyno'n uniongyrchol i Ofcom.

¹⁰ Gweler paragraff 1.23 a throednodyn 11

- Amddiffyn Pobl Ifanc dan Ddeunaw Oed (Adran Un);
- Niwed a Thramgwydd (Adran Dau);
- Trosedd, Anhrefn, Casineb a Chamdriniaeth (Adran Tri);
- Crefydd (Adran Pedwar);
- Didueddrwydd Dyladwy a Chywirdeb Dyladwy a Rhoi Amlygrwydd Gormodol i Farnau a Safbwyntiau (Adran Pump);
- Etholiadau a Refferenda (Adran Chwech);
- Cyfeiriadau Masnachol mewn Rhaglenni Teledu (Adran Naw);
- Cyfathrebiadau Masnachol mewn Rhaglenni Radio (Adran Deg);

1.20 Rhaid i gwynion ynghylch Tegwch a/neu Breifatrwydd dan Adrannau Saith (“Tegwch”) ac Wyth (“Preifatrwydd”) y Cod Darlledu gael eu gwneud yn unol â Gweithdrefnau Ofcom ar gyfer ystyried a dyfarnu ynghylch cwynion am Degwch a Phreifatrwydd y BBC”: ar gael yn Atodiad 2 isod.

Ffurf y gŵyn a’r wybodaeth i’w darparu

- 1.21 Mae Ofcom yn gofyn i bob cwyn gael ei chyflwyno ar ei ffurflen gwyno, sydd ar gael yn <https://www.ofcom.org.uk/cymru/complaints/complain-about-tv-radio-a-website>. Fel arall gallwch chi gysylltu â ni yn: Ofcom, Riverside House, 2a Southwark Bridge Road, London SE1 9HA, neu ffonio 0300 123 3333 neu 020 7981 3040. Os oes gennych chi ffôn testun gallwch chi ffonio 020 7981 3043 (fydd y rhif hwn ond yn gweithio gydag offer arbennig sy’n cael ei ddefnyddio gan bobl fyddar neu drwm eu clyw). I gysylltu ag Ofcom drwy ddefnyddio laith Arwyddion Prydain, mae Gwasanaeth Cyfnewid Fideo ar gael ar wefan Ofcom.
- 1.22 Dylai’r holl gwynion gynnwys digon o fanylion am fater y gŵyn. Yn benodol, dylai pob cwyn gynnwys:
- enw/teitl y rhaglen¹¹ mae’r gŵyn yn berthnasol iddi;
 - dyddiad ac amser (darlledu) y rhaglen neu’r dyddiad pan ddefnyddiwyd gwasanaeth rhaglenni ar-alw y BBC;
 - y sianel y cafodd y rhaglen ei darlledu arni neu ei lleoliad ar wasanaeth rhaglenni ar-alw y BBC;
 - natur y gŵyn a (phan fo’n bosibl) rhannau penodol y rhaglen mae’r gŵyn yn berthnasol iddynt;

¹¹ Mae cyfeiriadau at “raglenni” yn y Gweithdrefnau hyn yn cynnwys teledestun, is-deitlau ac unrhyw beth sydd wedi cael ei gynnwys yng ngwasanaethau darlledu’r BBC neu wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC.

- manylion cyswllt llawn y sawl sy'n cwyno (gan gynnwys cyfeiriad post llawn pan fo'n briodol)¹²;
- pryd cyflwynodd y sawl sy'n cwyno gŵyn i'r BBC;
- yr ymateb terfynol a gafodd y sawl sy'n cwyno gan y BBC, neu os yw'r BBC wedi methu gwneud penderfyniad cyn pen diwedd y cyfnod sy'n cael ei nodi yn ei weithdrefnau ei hun, yr ohebiaeth ddiweddaraf gan y BBC ynghylch y mater; ac
- unrhyw ddeunydd arall mae'r sawl sy'n cwyno yn credu sy'n berthnasol.

Mae'n bwysig iawn cynnwys y manylion hyn (neu gynifer ohonynt ag sy'n bosibl). Gall methu â'u darparu olygu na fydd Ofcom yn gallu ymchwilio i'r gŵyn.

- 1.23 Oni bai fod y sawl sy'n cwyno'n gofyn yn benodol adeg cyflwyno'r gŵyn y dylid cadw ei enw a'i fanylion cyswllt yn gyfrinachol, caiff Ofcom ddatgelu'r rhain i'r BBC. Bydd Ofcom yn ystyried ceisiadau gan bobl sy'n cwyno sy'n dymuno aros yn ddienw¹³.

Pryd mae modd cyflwyno cwyn

- 1.24 Fel y nodir ym mharagraff 1.15 uchod, dylai'r rheini sy'n cwyno (ac eithrio'r rheini y mae eu cwynion yn berthnasol i Adran Saith (Tegwch) neu Wyth (Preifatrwydd) y Cod Darlledu) gyflwyno eu cwyn yn y lle cyntaf i'r BBC yn unol â gweithdrefn gwyno'r BBC ei hun, sy'n nodi y dylid cyflwyno cwynion cyn pen 30 diwrnod gwaith o'r darllediad neu'r dyddiad pan nad oedd y rhaglen ar wasanaeth rhaglenni ar-alw y BBC bellach ar gael. Fel arfer, ni fydd Ofcom yn derbyn cwyn nad yw wedi cael ei hystyried gan y BBC yn gyntaf.
- 1.25 Mae gweithdrefnau'r BBC ar gyfer delio â chwynion ar gael yma:
<http://www.bbc.co.uk/complaints/handle-complaint/> Mae'r rhain yn disgrifio'r camau sy'n gysylltiedig â delio â chwyn:
- Bydd y BBC yn anelu at ymateb o fewn 10 diwrnod gwaith i dderbyn cwyn. Dyma Gam 1a gweithdrefnau'r BBC. Os yw'r sawl sy'n cwyno yn anfodlon ag ymateb y BBC ar gam 1a, mae gweithdrefnau'r BBC yn disgrifio sut y gall y sawl sy'n cwyno ysgrifennu'n ôl at Wasanaethau Cynulleidfaedd y BBC¹⁴.
 - Bydd y BBC yn ymchwilio i'r gŵyn ac yn ceisio ymateb cyn pen 20 diwrnod gwaith neu cyn pen 35 diwrnod gwaith os yw'r cwynion yn fwy cymhleth (bydd y BBC yn hysbysu'r sawl sy'n cwyno ar y cychwyn pa amserlen fydd yn berthnasol). Dyma Gam 1b gweithdrefnau'r BBC. Os yw'r sawl sy'n cwyno yn

¹² Edrychwch ar Ddatganiad Preifatrwydd Cyffredinol Ofcom (sydd ar gael ar ein gwefan yn: <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/foi-dp/general-privacy-statement>) i gael gwybodaeth am sut mae Ofcom yn delio â'ch gwybodaeth bersonol a'ch hawliau cyfatebol.

¹³ Nid yw hyn yn berthnasol i chwythwyr chwiban." Mae Ofcom yn "unigolyn a ragnodir" dan Ran IVA o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (fel y'i mewnosodwyd gan Ddeddf Datgelu er Lles y Cyhoedd 1998) y mae modd gwneud "datgeliadau cymwys" iddo ynghylch rhai materion, gan gynnwys darlledu a darparu gwasanaethau teledu a radio. Mae Ofcom wedi cyhoeddi canllawiau (sydd ar gael ar ein gwefan ar: <https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/policies-and-guidelines>) ynghylch sut caiff unigolion sy'n gweithio yn y sector cyfathrebu gysylltu â ni os oes ganddynt bryderon ynghylch camwedd posibl yn eu sefydliad eu hunain (neu eu cyn sefydliad) a lle na fu modd iddynt godi neu ddatrys y pryderon hynny'n fewnol.

¹⁴ Gweler paragraff 2.6 gweithdrefnau'r BBC ar gyfer cwynion golygyddol

anfodlon ag ymateb y BBC ar Gam 1b, mae gweithdrefnau'r BBC yn disgrifio sut i drosglwyddo'r gŵyn i'r Uned Cwynion Gweithredol (ECU)¹⁵.

- Bydd yr ECU yn ceisio ymateb cyn pen 20 diwrnod gwaith, neu cyn pen 35 diwrnod gwaith yn achos ymchwiliadau mwy cymhleth (a bydd yn hysbysu'r sawl sy'n cwyno ar y cychwyn pa amserlen fydd yn berthnasol). Dyma Gam 2 ac ymateb y BBC ar Gam Dau fydd **ymateb terfynol y BBC** o dan ei weithdrefnau.
- 1.26 Dylai'r sawl sy'n cwyno aros i weld a ydyn nhw'n fodlon ar ymateb terfynol y BBC cyn cyfeirio cwyn at Ofcom. Os nad yw'r sawl sy'n cwyno yn fodlon (neu'n credu y gallai fod yn briodol i Ofcom rhoi sancsiwn i'r BBC), dylai'r sawl sy'n cwyno gyfeirio ei gŵyn at Ofcom (gydag ymateb terfynol y BBC) cyn gynted ag sy'n bosibl, ac yn sicr cyn pen 20 diwrnod gwaith o gael yr ymateb terfynol gan y BBC o dan ei weithdrefnau.
- 1.27 Os na fydd y BBC wedi darparu ei ymateb i'r gŵyn o fewn cyfnod amser perthnasol a nodir yn ei weithdrefnau, caiff y sawl sy'n cwyno gyflwyno'i gŵyn i Ofcom a dylai wneud hynny o fewn 20 diwrnod gwaith i gyfnod amser perthnasol y BBC.
- 1.28 Os cyflwynir cwyn i Ofcom yn hwyrach nag 20 diwrnod gwaith ar ôl ymateb terfynol y BBC (neu os na chafwyd ymateb gan y BBC, yn hwyrach nag 20 diwrnod gwaith ar ôl cyfnod amser perthnasol y BBC), dylai'r rheini sy'n cwyno egluro wrth Ofcom pam na chafodd y gŵyn ei chyflwyno'n gynharach. Bydd Ofcom wedyn yn ystyried yr holl ffactorau perthnasol (gan gynnwys esboniad y sawl sy'n cwyno dros yr oedi cyn cyflwyno'r gŵyn a'r cyfnodau cyfyngedig y mae'n rhaid i'r BBC gadw recordiadau)¹⁶ wrth benderfynu a ddylai Ofcom ymchwilio i'r gŵyn ai peidio er iddi gael ei chyflwyno'n hwyr.

Asesiad cychwynnol Ofcom o gŵyn

- 1.29 Mae pob cwyn yn bwysig i Ofcom gan eu bod yn ein helpu i ddeall a ydy'r BBC yn methu cydymffurfio â darpariaethau perthnasol y Cod Darlledu mewn achos penodol. Bydd Ofcom yn cofnodi ac yn cydnabod pob cwyn a gaiff. Bydd Ofcom yn cynnal asesiad cychwynnol, fel a ganlyn.
- 1.30 Yn gyntaf, bydd Ofcom yn ystyried a yw cwyn, ar yr olwg gyntaf, yn codi materion a allai fod yn sylweddol o dan y Cod Darlledu a fydd yn cyfiawnhau ymchwiliad gan Ofcom. Bydd yn gwneud hynny gan gyfeirio at ddifrifoldeb a/neu hyd a lled y mater dan sylw, gan gynnwys, er enghraifft, a yw'n ymwneud â niwed i bobl ifanc dan ddeunaw oed a/neu niwed ariannol neu gorfforol difrifol; ac a yw Ofcom yn credu bod y BBC wedi gwneud penderfyniad priodol ynghylch y mater. Yn ogystal, os yw Ofcom o'r farn bod y BBC wedi gwneud penderfyniad priodol, bydd yn ystyried a fydd sancsiwn gan Ofcom yn erbyn y BBC yn briodol.

¹⁵ Gweler paragraff 2.7 gweithdrefnau'r BBC ar gyfer cwynion golygyddol

¹⁶ Mae Ofcom wedi penderfynu y bydd yn rhaid i'r BBC gadw recordiadau o raglenni radio am o leiaf 42 diwrnod ar ôl darlledu; recordiadau o raglenni teledu am o leiaf 90 diwrnod ar ôl darlledu; a chopïau o raglenni sydd wedi bod ar gael ar wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC am o leiaf 42 diwrnod ar ôl iddyn nhw beidio â bod ar gael i'w gwyllo. Os bydd cwyn, rhaid i'r BBC gadw'r recordiadau neu'r copïau perthnasol, ac unrhyw ddeunydd cysylltiedig, am y cyfnodau hynny, gan ddechrau ar y dyddiad y byddai'n rhesymol i'r BBC ddisgwyl y byddai'r sawl sy'n cwyno wedi cael ei ymateb terfynol i'r gŵyn.

- 1.31 Caiff Ofcom ofyn i'r BBC am gopi o'r rhaglen berthnasol ar y cam hwn, ac mae'n rhaid darparu'r copi hwnnw cyn pen pum niwrnod gwaith¹⁷. Caiff hefyd ofyn am unrhyw dystiolaeth neu ddeunydd cefndir arall a allai, yn ein barn ni, fod yn berthnasol i asesiad cychwynnol Ofcom o'r gŵyn. Ni fyddwn, fodd bynnag, yn gofyn am sylwadau ysgrifenedig gan y BBC ar y cam hwn, fel arfer.
- 1.32 Ar sail asesiad cychwynnol Ofcom o'r gŵyn, ymateb terfynol y BBC i'r gŵyn dan ei weithdrefnau ei hun, ac unrhyw ddeunydd/dystiolaeth berthnasol arall gan y BBC, bydd Ofcom yn ystyried a dorwyd unrhyw ddarpariaeth benodol yn y Cod Darlledu sydd, ym marn Ofcom, yn gofyn am ragor o waith ymchwilio.
- 1.33 Os cred Ofcom nad oes mater o sylwedd yn cael ei godi o dan y Cod sy'n cyfiawnhau ymchwiliad gan Ofcom, yna bydd yn penderfynu peidio ag ymchwilio rhagor i'r gŵyn a bydd yn hysbysu'r sawl sy'n cwyno drwy gyhoeddi ei benderfyniad yn ei Fwletin Darlledu ac Ar Alwad, sy'n cael ei gyhoeddi bob bythefnos ar ei wefan: <https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/bulletins/broadcast-bulletins/>.
- 1.34 Bydd Ofcom yn ceisio cwblhau ei asesiad cychwynnol o unrhyw gŵyn cyn pen 15 diwrnod gwaith.

Ymchwilio i achosion posibl o dorri'r Cod

- 1.35 Ac eithrio'r achosion a ddaw dan baragraff 1.35 isod, pan fydd Ofcom yn credu bod angen gwneud rhagor o waith ymchwilio, bydd Ofcom yn ysgrifennu at y BBC yn gofyn am sylwadau. Bydd Ofcom yn crynhoi prif bwyntiau'r gŵyn, yn nodi'r darpariaethau penodol yn y Cod Darlledu y mae'n credu sy'n berthnasol i'r gŵyn, ac yn gwahodd y BBC i gyflwyno sylwadau i ymateb i hynny (gan gynnwys unrhyw ddeunyddiau/dystiolaeth berthnasol sy'n cefnogi ei sylwadau) cyn pen 10 diwrnod gwaith. Caiff Ofcom ofyn i'r BBC ddarparu deunydd/tystiolaeth a gafwyd wrth iddo ef ei hun ystyried y gŵyn¹⁸. Bydd Ofcom yn cyhoeddi manylion rhaglenni sy'n destun ymchwiliad ar ei wefan yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/audience-complaints/>.
- 1.36 Efallai y bydd achosion pan fydd y mater(ion) dan sylw, ar sail y ffeithiau, yn golygu na fydd Ofcom yn credu bod angen gofyn am sylwadau gan y BBC er mwyn llunio Safbwynt Rhagarweiniol. Mewn achosion o'r fath, bydd Ofcom yn ysgrifennu at y BBC gyda'i Safbwynt Rhagarweiniol amy gŵyn, fel y nodir ym mharagraff 1.38 isod.
- 1.37 Mae Ofcom yn ceisio cwblhau'r achosion y bydd yn penderfynu ymchwilio iddynt cyn pen 50 diwrnod gwaith.

¹⁷ O dan Gytundeb y BBC, rhaid i'r BBC gydymffurfio ag unrhyw gais i ddarparu recordiad o raglenni ac unrhyw ddeunydd cysylltiedig i Ofcom.

¹⁸ O dan Erthygl 47 o Siarter y BBC, caiff Ofcom fynnu bod y BBC ac unrhyw un arall yn darparu gwybodaeth er mwyn i Ofcom allu cyflawni ei ddyletswyddau. Rydyn ni'n pwysu ac yn mesur a ydyn ni angen rhagor o ganllawiau ar ein pwerau cyffredinol i gasglu gwybodaeth a bydd hyn yn cynnwys ystyried a ydyn ni angen canllawiau o'r fath ar gyfer trydydd partïon.

Sylwadau gan drydydd partïon

Mae Ofcom yn cydnabod y gallai canlyniad ymchwiliad a phenderfyniad Ofcom ynghylch cwyn effeithio ar rai pobl/cyrff yn uniongyrchol, ac fe allai fod ganddynt fuddiannau sy'n annibynnol ar y BBC (e.e. cyflwynwyr, cynhyrchwyr a/neu wneuthurwyr rhaglenni annibynnol). Ble bynnag y bo modd, dylai'r BBC geisio ystyried a chynnwys sylwadau pobl/cyrff o'r fath yn eu cyflwyniadau mewn ymateb i gŵyn a chadarnhau wrth Ofcom ei fod wedi gwneud hynny.

Fodd bynnag, gall pobl/cyrff o'r fath gyflwyno sylwadau ar eu rhan eu hunain yn uniongyrchol i Ofcom mewn perthynas â chwyn y bydd Ofcom yn bwrw ymlaen i ymchwilio iddi. Mewn achos o'r fath, dylai pobl/cyrff geisio cyflwyno sylwadau i Ofcom cyn gynted ag sy'n bosibl mewn ymchwiliad i gŵyn, gan nodi a yw/i ba raddau y mae eu sylwadau yn wahanol i sylwadau'r BBC. Bydd Ofcom yn ystyried y sylwadau hynny fel sy'n briodol ac yn cynnwys y bobl/cyrff hynny yn ei broses gwneud penderfyniadau dan y Gweithdrefnau hyn.

Sylwch: Fel rheol nid yw'r rheini sy'n cwyno yn drydydd partïon y bydd Ofcom yn gofyn am sylwadau ganddyn nhw fel rhan o ymchwiliad i safonau.

Mae manylion am ymchwiliadau byw Ofcom ar gael yn ei Fwletinau Broadcasting and On Demand yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/broadcast-bulletins/>

Paratoi Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom

- 1.38 Bydd Ofcom yn paratoi ei Safbwynt Rhagarweiniol ar ôl ystyried sylwadau ysgrifenedig y BBC pan fydd rhai wedi cael eu darparu. Dim ond safbwynt dros dro yw'r Safbwynt Rhagarweiniol hwn a gallai newid gan ddibynnu ar sylwadau/deunyddiau dilynol a ddarperir gan y darlledwr¹⁹: edrychwch ar baragraffau 1.40 ac 1.41 isod.
- 1.39 Bydd yr holl Safbwyntiau Rhagarweiniol drafft yn cael eu rhoi i banel o aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom²⁰ i gael eu barn gynghorol. Bydd y penderfyniad ynghylch Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom yn cael ei wneud gan uwch aelod o Fwrdd Gwaith Ofcom a fydd wedi cael awdurdod dirprwyedig priodol gan y Bwrdd. Fel rheol, dyma fyddai'r sawl sy'n gyfrifol am oruchwylio'r ymchwiliad. Bydd y Safbwynt Rhagarweiniol yn cynnwys:
- crynodeb o'r gŵyn;
 - crynodeb o ddarnau perthnasol y rhaglen/darllediad y mae'r gŵyn yn berthnasol iddynt;
 - crynodeb o sylwadau'r BBC;

¹⁹ gan gynnwys unrhyw drydydd parti perthnasol (gweler y blwch testun "Sylwadau gan drydydd partïon" isod).

²⁰ Mae'r Bwrdd Cynnwys yn bwyllgor o brif Fwrdd Ofcom a sefydlwyd gan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003. Mae'n cynnwys aelodau sydd â phrofiad helaeth o ddarlledu. Edrychwch ar <https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/how-ofcom-is-run/content-board>

- darpariaethau penodol y Cod Darlledu y mae Ofcom yn credu sy'n berthnasol i'r gŵyn; ac
 - asesiad rhagarweiniol Ofcom ynghylch a gafodd unrhyw rai o'r darpariaethau hynny eu torri a'r rhesymau dros yr asesiad hwnnw.
- 1.40 Os bydd Ofcom yn credu mewn unrhyw achos bod angen cael rhagor o wybodaeth i sicrhau ei fod yn gallu llunio ei Safbwynt Rhagarweiniol yn deg ac yn briodol, gall Ofcom ofyn am wybodaeth o'r fath cyn llunio'r safbwynt hwnnw²¹.
- 1.41 Pan fydd Ofcom wedi paratoi ei Safbwynt Rhagarweiniol, bydd Ofcom yn ei roi i'r BBC (ac unrhyw drydydd parti perthnasol) ac yn gofyn am sylwadau cyn pen 10 diwrnod gwaith.
- 1.42 Mae Ofcom o'r farn y bydd fel rheol yn gallu penderfynu'n deg ac yn briodol ar ôl cael sylwadau ysgrifenedig a heb gael sylwadau llafar gan y BBC. Serch hynny, caiff y BBC, mewn unrhyw achos penodol, wneud cais ysgrifenedig i gyflwyno ei sylwadau ar lafar i Ofcom yn ogystal â chyflwyno unrhyw sylwadau ysgrifenedig. Bydd Ofcom yn cytuno ar gais o'r fath os yw'n credu bod gwrandawriad llafar yn briodol wrth ystyried natur y tor-amod dan sylw a chymhlethdod y materion a godir²².

Y Penderfyniad terfynol

- 1.43 Ar ôl i Ofcom gael ac ystyried sylwadau'r BBC (a/neu unrhyw sylwadau gan drydydd parti perthnasol) ar ei Safbwynt Rhagarweiniol, bydd yn dod i'w benderfyniad terfynol.
- 1.44 Bydd pob penderfyniad drafft yn cael ei roi i banel o aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom (nad ydynt wedi bod yn ymwneud â'r ymchwiliad) i gael eu barn gynghorol cyn gwneud penderfyniad terfynol. Bydd y penderfyniad terfynol yn cael ei wneud gan uwch aelod o bwyllgor gwaith Ofcom gydag awdurdod dirprwyedig priodol gan y Bwrdd, na fydd wedi bod yn ymwneud â'r ymchwiliad a/neu'r gwaith o baratoi'r Safbwynt Rhagarweiniol.

Cyhoeddi Penderfyniad

- 1.45 Cyn i Ofcom gyhoeddi'r Penderfyniad, bydd yn rhoi copi o'r Penderfyniad dan embargo i'r BBC, er gwybodaeth yn unig, un diwrnod gwaith cyn ei gyhoeddi. Bydd y Penderfyniad yn cael ei gyhoeddi ar Fwletin Darlledu ac ar-alw Ofcom ar ei wefan yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/broadcast-bulletins/>.

Peidio â Datgelu

- 1.46 Mae'n rhan hanfodol o integriti prosesau Ofcom a'i allu i reoleiddio'n deg bod pob parti dan sylw yn glynu wrth y rheolau a'r gweithdrefnau sydd wedi cael eu cyhoeddi gan Ofcom, gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â pheidio â datgelu isod.

Peidio â Datgelu

²¹ O dan Erthygl 47 o Siarter y BBC, caiff Ofcom fynnu bod y BBC ac unrhyw un arall yn darparu gwybodaeth er mwyn i Ofcom allu cyflawni ei ddyletswyddau (gweler troednodyn 16).

²² Y sawl sy'n gwneud y penderfyniad terfynol fyddai'n cadeirio unrhyw wrandawriad llafar

Oni nodir yn wahanol, caiff partiön mewn cŵyn (y rheini sy'n cwyno, y BBC, Ofcom ac unrhyw drydydd partiön yr effeithir arnynt yn uniongyrchol) gyhoeddi'r ffaith bod cwyn wedi cael ei gwneud neu fod Ofcom wrthi'n ymchwilio i achos. Mae modd iddynt hefyd ddefnyddio unrhyw wybodaeth sydd eisoes ar gael yn gyhoeddus.

Serch hynny, ni ddylai'r partiön ddatgelu unrhyw ohebiaeth, dogfennau na deunyddiau eraill sy'n ymwneud â'r gŵyn yn ystod yr ymchwiliad²³.

Gall methu â dilyn y gofyniad hwn olygu bod Ofcom yn rhoi'r gorau i ystyried sylwadau'r parti.

Nid yw hyn yn cyfyngu ar yr hyn y gall Ofcom ei gyhoeddi yn ei benderfyniad ar ddiwedd yr ymchwiliad²⁴.

Cyfyngiadau amser

- 1.47 Dylai'r rheini sy'n cwyno a'r BBC gofio'r cyfyngiadau amser a bennir yn y Gweithdrefnau hyn. Serch hynny, efallai fod Ofcom yn credu ei bod yn briodol (er budd tegwch a/neu er mwyn cynnal ymchwiliad) diwygio neu addasu'r cyfyngiadau amser a nodir yn y Gweithdrefnau mewn achos penodol. Os bydd y sawl sy'n cwyno neu'r BBC yn gofyn am estyniad i'r cyfnod, dylen nhw roi esboniad ysgrifenedig i Ofcom ynghylch pam eu bod yn credu bod hynny'n briodol.

Sanctsiynau

- 1.48 Pan fydd Ofcom yn penderfynu bod y safonau a bennir o dan adran 319 o Ddeddf 2003 a Siarter a Chytundeb y BBC (fel yr adlewyrchir yn narpariaethau'r Cod Darlledu) wedi cael eu torri, gall Ofcom benderfynu bod hyn yn cyfiawnhau ystyried rhoi sanctsiwn yn erbyn y BBC. Bydd Ofcom yn egluro penderfyniad o'r fath yn ei Benderfyniad (o dan baragraffau 1.42 i 1.43, uchod) a bydd y "Gweithdrefnau ar gyfer ystyried sanctsiynau am dorri safonau cynnwys ar wasanaethau darlledu'r BBC a gwasanaethau rhaglenni ar alwad y BBC" wedyn yn berthnasol (mae eu manylion yn Atodiad 3 y ddogfen hon).

Cyflymu'r broses

- 1.49 Mewn rhai amgylchiadau, caiff Ofcom gyflymu'r broses sy'n cael ei disgrifio uchod (fel y nodir ym mharagraff 1.5). Dyma enghreifftiau o'r adegau pan allai hyn ddigwydd (ond nid yw'r rhestr hon yn cynnwys popeth):
- pan fydd Ofcom yn credu bod perygl parhaus o niwed, o ganlyniad, er enghraifft, i gynnwys pobl ifanc dan 18 oed mewn cyfres sy'n parhau;

Mae'n rhaid i Ofcom gyflawni dyletswyddau statudol amrywiol sy'n ymwneud â datgelu gwybodaeth (er enghraifft, dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004). Efallai y bydd yn rhaid i Ofcom ddatgelu gwybodaeth a roddir iddo fel rhan o gŵyn er mwyn cyflawni dyletswyddau o'r fath.

²⁴ Caiff Ofcom (wrth ymchwilio ac wrth gyhoeddi ei benderfyniad) ddal deunyddiau yn ôl os yw'n credu eu bod yn gyfrinachol, yn sensitif i'r farchnad neu â baint gyfreithiol, neu os yw'n rhwym wrth ddyletswyddau cyfreithiol eraill i'w diogelu rhag cael eu datgelu. Mewn achosion o'r fath, bydd y BBC yn cael gwybod bod deunyddiau perthnasol wedi cael eu dal yn ôl, ac yn cael y rhesymau dros hynny.

- pan fydd Ofcom yn credu bod perygl parhaus o niwed oherwydd bod y deunydd yn dal ar gael i'w wyllo ar alwad ar wasanaeth rhaglenni ar alwad y BBC; a
- pan fydd pryderon am ddiueddrwydd dyladwy yn codi yn ystod cyfnod etholiad neu gyfnod refferendwm y mae'n rhaid eu datrys yn ystod y cyfnod hwnnw.

1.50 Gall cyflymu olygu bod Ofcom yn camu i mewn yn gynharach er mwyn delio â chwyn a'i datrys os nad yw wedi cael ei datrys gan y BBC²⁵, gan ganiatáu llai o lawer o amser i ddarparu deunyddiau a gwybodaeth arall, a chaniatáu llai o lawer o amser i ddarparu unrhyw sylwadau. Bydd Ofcom yn rhoi gwybod i'r BBC beth yw'r dyddiadau cau ar gyfer cael ymatebion yn y cyfryw achosion.

²⁵ Bydd ymyriadau o'r fath fel rheol yn digwydd mewn amgylchiadau eithriadol sy'n gallu cynnwys (ond nid dim ond y rhain) Ofcom yn pryderu ynghylch anogaeth i droseddu, niwed i unrhyw un dan ddeunaw oed, niwed ariannol neu gorfforol difrifol, materion problematig o natur systematig yn y diwydiant darlledu a all effeithio ar y BBC, cynnwys pobl ifanc dan 18 oed mewn rhaglen neu gyfres, neu gwynion chwythwyr chwiban sy'n ymwneud â darlledu.